

Στον ιστό της Πηνελόπης

Τα ΔΙΠΟΛΑ επιστρέφουν στην Αθήνα στο Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης - Michael Cacoyannis Foundation μετά από την έκθεση του 2015 στην Δημοτική πινακοθήκη του δήμου Αθηναίων και μετά από μια σειρά πετυχημένων παρουσιάσεων στην περιφέρεια (στο dipolaartplatform.com έχει όλο το υλικό της πορείας). Η όλη προσπάθεια μας έχει γεμίσει εμπειρίες, μας έχει μάθει πολλά άλλα κυρίως μας βοήθησε να μείνουμε προσηλωμένοι και ενωμένοι στον αρχικό μας στόχο που ήταν η ανίχνευση δημιουργικών δυνάμεων σε μια κινούμενη βάση.

Σκέψεις για την έκθεση:

Τι άλλο έχουμε να δούμε; Αυτή είναι μια ερώτηση που δε μπορεί να μην γεννηθεί, όταν βλέπουμε μια έκθεση. Ακόμα και η απάντηση στην ύπαρξη μιας νέας καλλιτεχνικής ομάδας δεν είναι αυτονόητη. Τι έχουν να μας πουν οι ομάδες εν τέλει; Υπάρχει άραγε μια κινητικότητα που να μην έχει τα χαρακτηριστικά εμπορεύματος και να μπορεί να ενσαρκώσει ταυτόχρονα τις ιδέες σε πράξεις; Η αυτονομία καταφατική αποδοχή αυτών των απαντήσεων, ειδικά σε ένα χώρο όπως του πολιτισμού, γεννά προβληματισμούς κι ενδεχομένως ελλοχεύει μια αίσθηση αμηχανίας. Τα ΔΙΠΟΛΑ δημιουργήθηκαν ακριβώς γιατί αφενός, υπάρχει αυτή η αμηχανία σε συνδυασμό με την επίγνωση της γενικής κατάστασης πολιορκίας που βρισκόμαστε και αφετέρου, γιατί η ίδια η πολιτιστική ιστορία πέρασε μέσα από τις συμπληγάδες του θεάματος, της απόκρυψης, της χειραγώγησης, της προπαγάνδας, της βίας, της αδιαφορίας και ό,τι άλλων εργαλείων υπήρχαν -και υπάρχουν- ώστε να καταστεί το φαινόμενο της τέχνης συγκαταβατικό ως προς την καταστροφή του κόσμου. Η τέχνη έχει φτάσει σ' αυτό το σημείο που έφτασε και η φιλοσοφία με τον Hegel, τον Feuerbach και τον Marx. Αντιλαμβάνεται πλέον τον εαυτό της ως μέρος του προβλήματος και της αλλοτρίωσης, να μεταθέτει την ανθρώπινη δραστηριότητα σε μια αυτόνομη περιοχή - αν και αυτό θα ήταν αποδεκτό αν υπήρχε μια κοινή συνισταμένη στο κοινωνικό γίνεσθαι. Οι μεταπολεμικές στρατηγικές που ήθελαν να μείνουν πιστές στο *νόημα* της κουλτούρας δεν μπορεί παρά να ήταν στην θεωρία και στην πράξη κριτική της κοινωνίας αλλά και απ' την άλλη ένα ελλιπές υποκατάστατό της. Το εγχείρημα αυτό της κριτικής βασίστηκε κυρίως στην αποδόμηση της γλώσσας, στη διαρκή παρουσία της απουσίας, στο ανορθολογικό στοιχείο, στη συγχώνευση τέχνης και ζωής ή ακόμα και στο εντελώς αντίθετο δηλώνοντας την αυτονόμηση της αισθητικής αξίας. Αυτές οι στρατηγικές έφτασαν ως εμάς με μια επιπλέον διαστρέβλωση η οποία προήλθε από την ήττα του κοινωνικού μετά τα '80ς περνώντας ανεπιστρεπτί στη περιοχή της ψευδαίσθησης.

Ανακεφαλαιώνοντας, έχουμε μια ιστορική καλλιτεχνική γλώσσα στα χέρια μας που σε όλες τις εκφάνσεις της υιοθετήθηκε ως το αντεστραμμένο είδωλο της αφηρημένης αξίας, όπως εκφράστηκε από τις παραγωγικές σχέσεις που αναχαιτίζουν αδιάληπτα τον επίγειο παράδεισο και την επίπτωση που έχει κάτι

τέτοιο στις ζωές μας. Από την άλλη, έχουμε έναν θεσμό, τον θεσμό της τέχνης, που συνεχίζει να υφίσταται, παρά τις όποιες προσπάθειες της πρωτοπορίας για κατάργησή του, παραπέμποντας τη σκέψη μας σε ότι είχε πει ο Adorno για την φιλοσοφία, «η οποία κάποτε έμοιαζε παρωχημένη αλλά επιβιώνει γιατί χάθηκε η στιγμή που θα μπορούσε να πραγματωθεί».

Εδώ ερχόμαστε στα ΔΙΠΟΛΑ. Στο θεσμό που υπάρχει γιατί ακριβώς χάθηκε η στιγμή που θα μπορούσαν οι θεσμοί της τέχνης να πραγματωθούν. Γι' αυτό οφείλει να είναι ένας θεσμός ανοικτός χωρίς αγκυλώσεις, ευέλικτος και πολλαπλά διαστρωμένος. Ένας θεσμός που είναι κυρίως εντός αστικού ιστού αλλά έχει τη λογική της Land Art. Ακριβώς για να μην πέσει στην παγίδα του να υπάρχει σαν ζόμπι. Από την άλλη, ελλοχεύει πάντα ο κίνδυνος της αποτυχίας για μια ακόμα μίμηση της αφηρημένης μορφής της αξίας. Η σκέψη μας και η προσπάθεια μας παράλληλα μ' ένα θεσμό ανοικτό είναι να λειτουργήσουμε και ως θερμοκήπιο σπάνιων διατυπώσεων που ακροβατούν από τη μια με τη χαριστική βολή σ' ένα οικοδόμημα που έχει ήδη καταρρεύσει κι απ' την άλλη στη συνεχόμενη υπενθύμιση ότι μια άλλη δυνατότητα υπάρχει εδώ και τώρα. Τα ΔΙΠΟΛΑ βρίσκονται σε μια πορεία και σε μια διαδικασία που από τη μια βυθίζονται μέσα στο λαβύρινθο αλλά απ' την άλλη κρατούν το νήμα για την έξοδο πλέκοντας τον ιστό μιας επιμονής. Έτσι βλέπουν το κάθε τους βήμα κι έτσι σας υποδέχονται και σ' αυτό το νέο εκθεσιακό τους εγχείρημα.

ΟΜΑΔΑ ΔΙΠΟΛΑ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ